

EU Forum for boosting energy efficiency behaviour

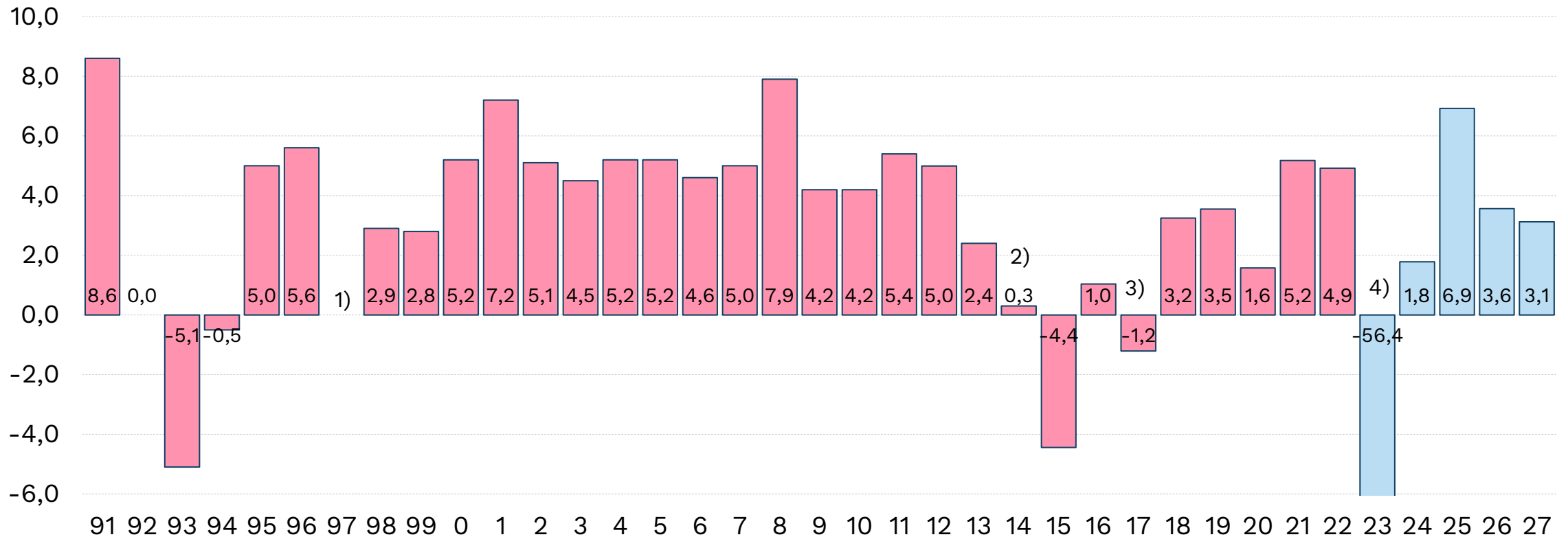
Kuntasektorin näkökulmia ELENA-välineen käyttämiseen

Vesa Peltola

Sisältö

- Kuntasektorin talousnäkymiä
- ELENA-väline kuntasektorin energiatehokkuusinvestoinneissa

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulujen kasvu-%



1) Mm. opetustoimen ylläpitäjämallin johdosta vuosi 1997 ei ole vertailukelpoinen aikaisempien vuosien kanssa

2) Vuosina 2014-2015 toimintamenojen kasvua hidastaa kunnallisten ammattikorkeakoulujen sekä liikelaitosten yhtiöittäminen.

Lisäksi vuonna 2015 menojen tasoon vaikuttaa tilastouudistus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu vuosina 2014 ja 2015 noin 1 %.

3) Vuonna 2017 toimintamenoissa näkyy perustoimeentulotuen maksatuksen ja laskutuksen siirto

Kelalle sekä kiky-sopimus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi noin 1 %.

4) Sote-uudistus vähentää kuntien toimintakuluja.

Päivitetty: 9.10.2023/Mehtonen

Lähde: vuodet 1991-2020 Tilastokeskus, vuodet 2021-2022 Valtiokonttori, vuosien 2023-2027 arviot VM 9.10.2023

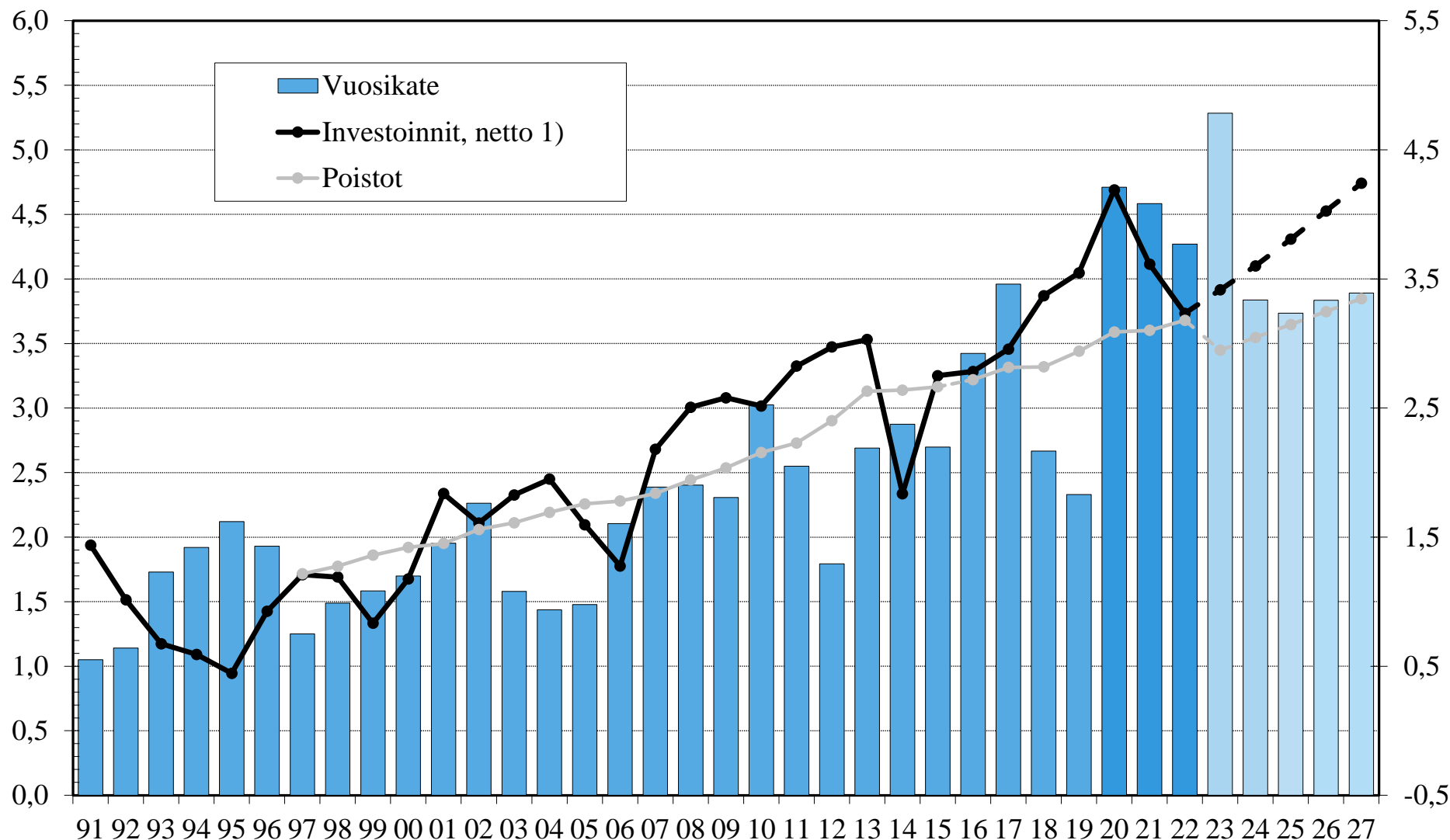
Kuntasektorin vuosikate, poistot sekä investoinnit¹⁾ painelaskelman mukaan, mrd.€

Vuoden 2014 nettoinvestointien tasoon vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen.

Vuosien 2016 ja 2017 vuosikatetta vahvistivat kilpailukykysojimuksessa sovittu lomarahaleikkaus ja työnantajamaksujen alennukset. Kiky-säästöt leikattiin kuntataloudesta täysimääräisinä vuosina 2018-2019.

Vuonna 2020 vuosikatetta vahvistaa noin 2,6 miljardin euron koronatuki kunnille ja sairaanhoitopiireille. Vuodelle 2021 myönnettiin koronatuksia yhteensä noin 2,4 miljardia euroa.

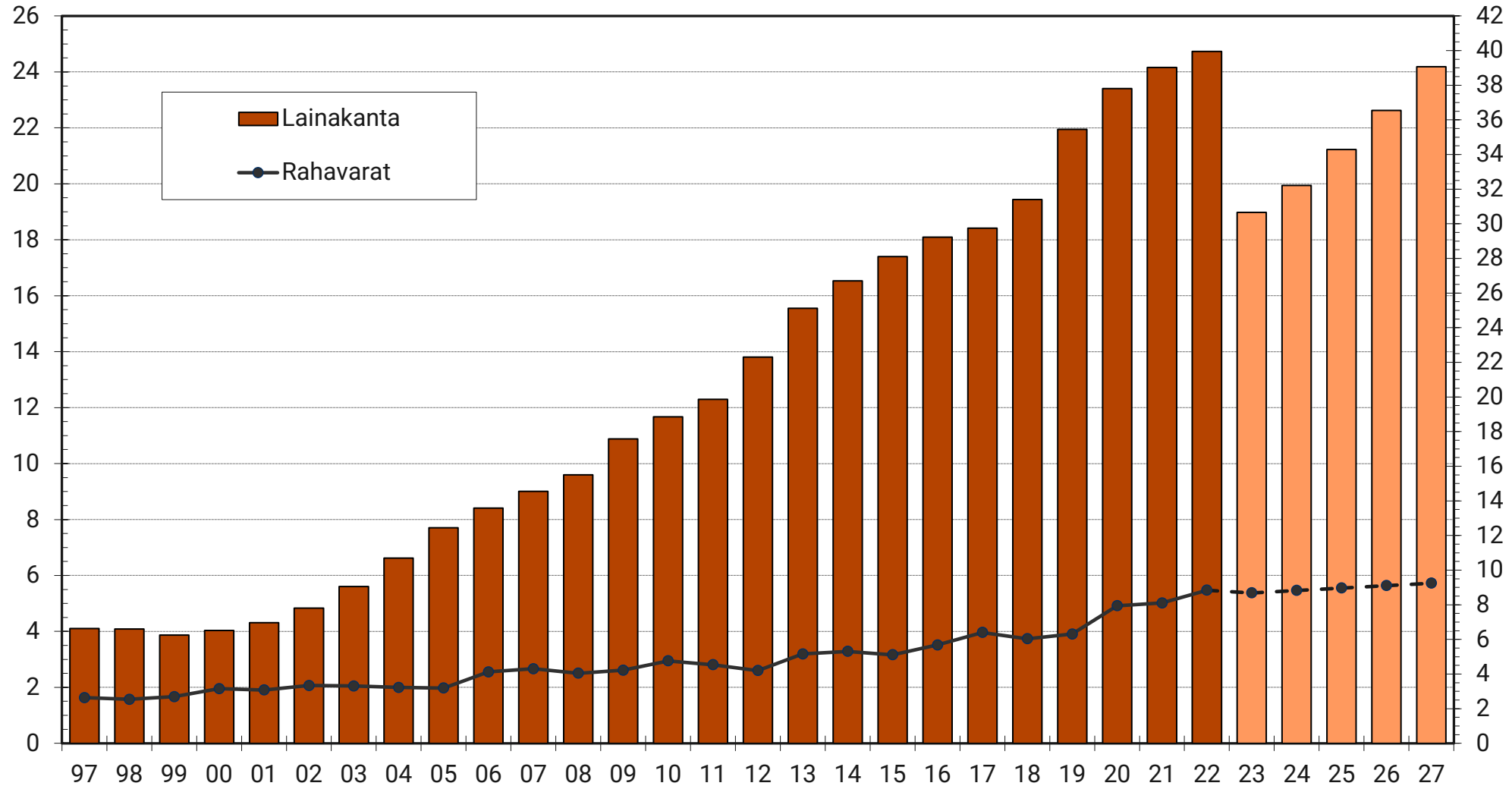
Vuoden 2023 vuosikatetta parantaa erityisesti edellisten vuosien verotilitykset.



1) Investoinnit, netto = Käyttöomaisuusinvestoinnit-rahoitusosuudet - käyttöomaisuuden myyntitulot.

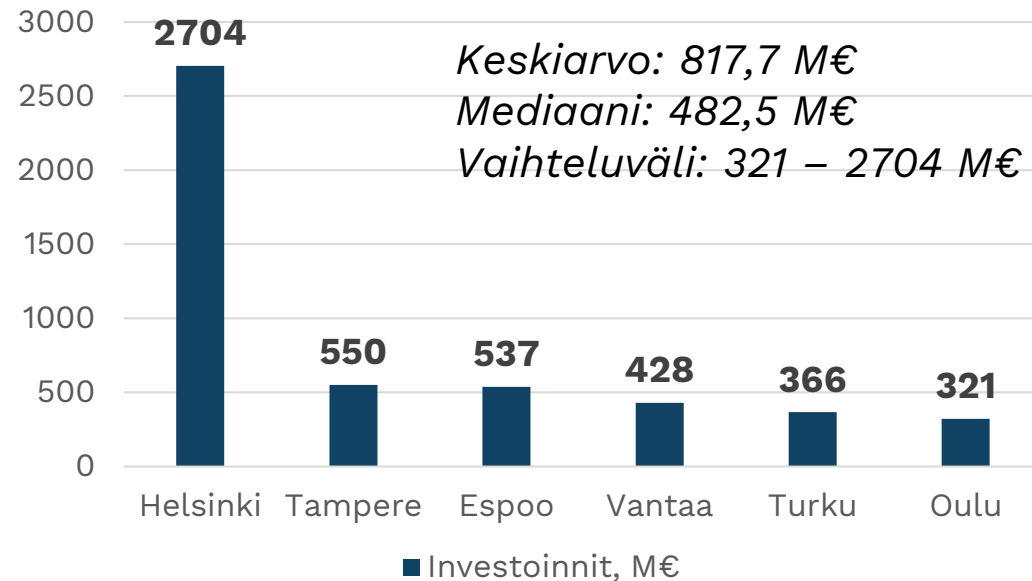
Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta ja rahavarat

painelaskelman mukaan, mrd.€

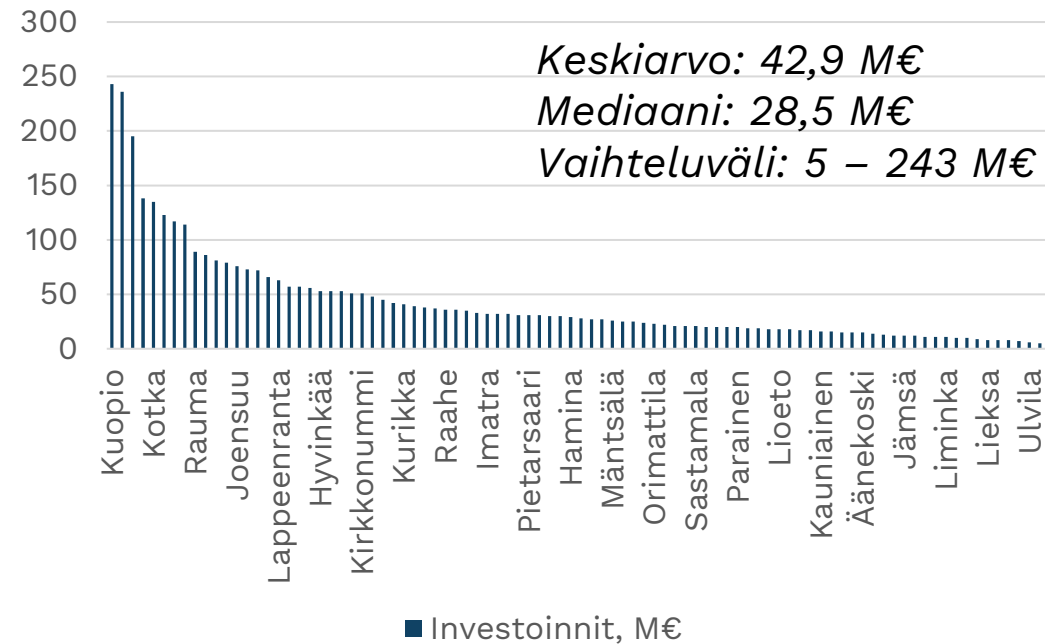


Yli 10 000 asukkaan kuntakonsernien kaikki investoinnit vuonna 2022

C6-kaupungit

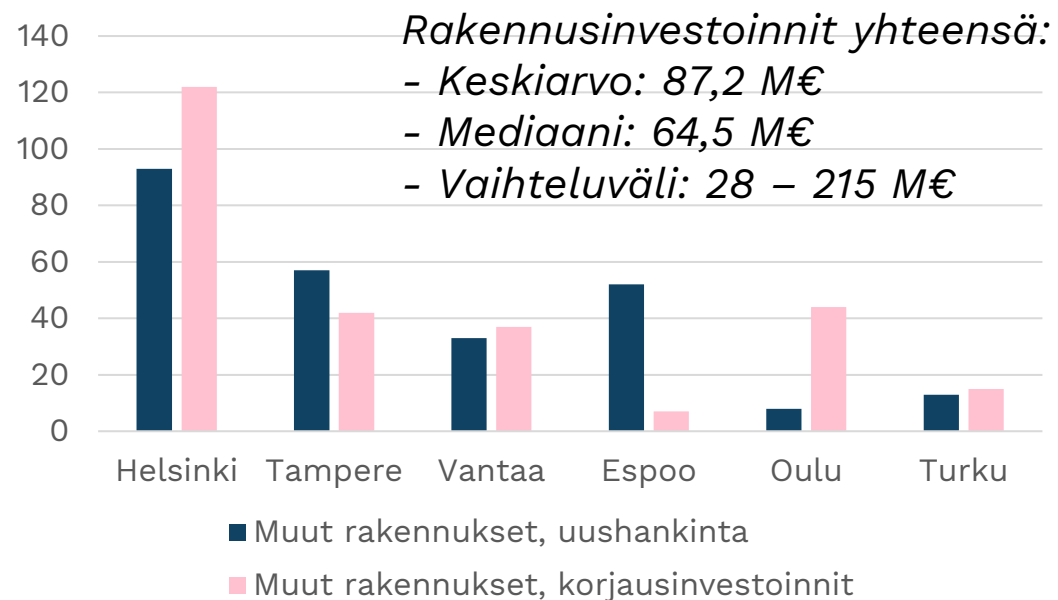


Muut kuin C6-kaupungit

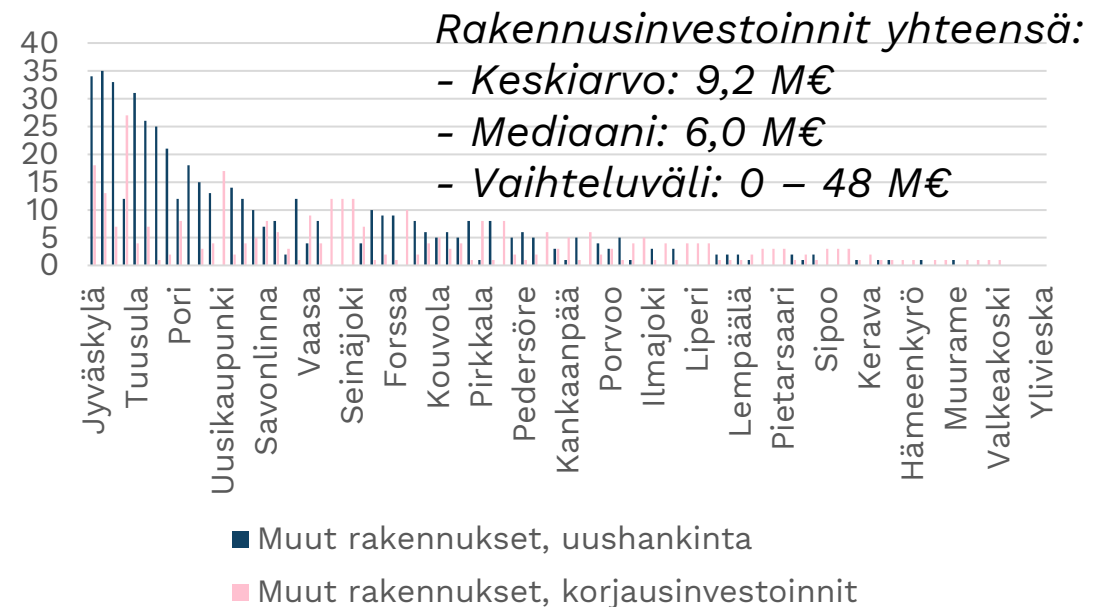


Yli 10 000 asukkaan kuntien rakennusinvestoinnit vuonna 2022

C6-kaupungit

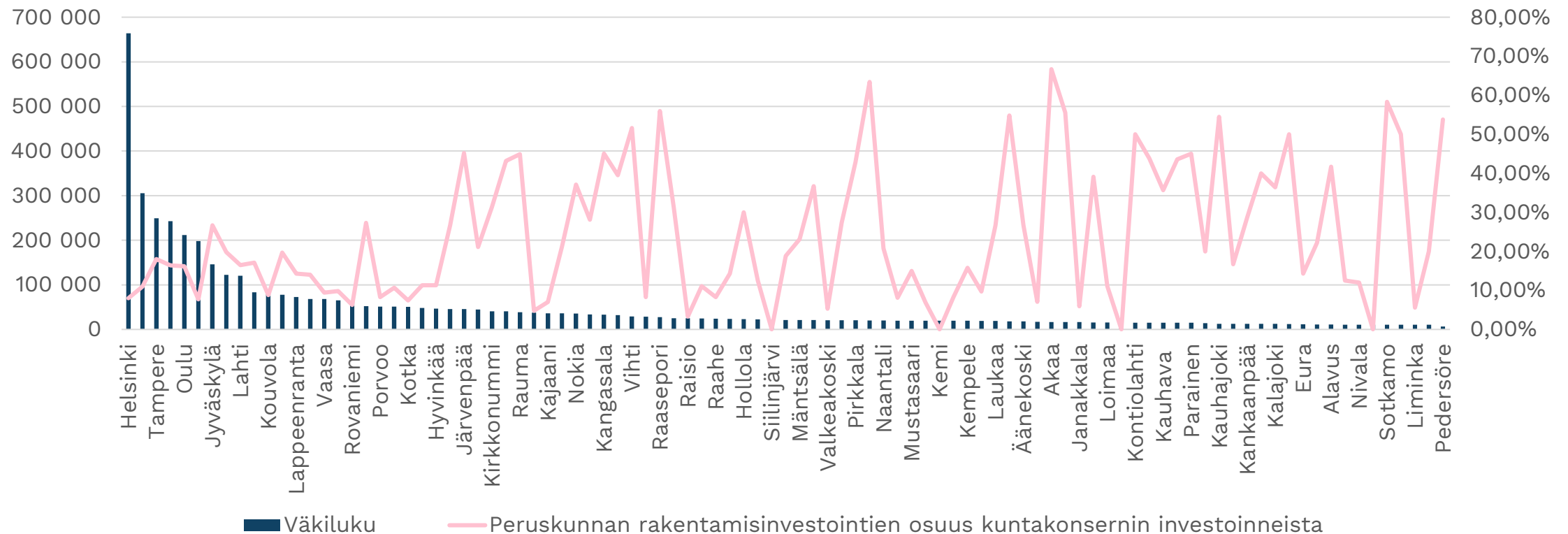


Muut kuin C6-kaupungit



Huom! Luvuista puuttuu tytäryhtiöiden rakennusinvestoinnit

Peruskunnan * rakentamisinvestointien osuus (%) kuntakonsernin investoinneista

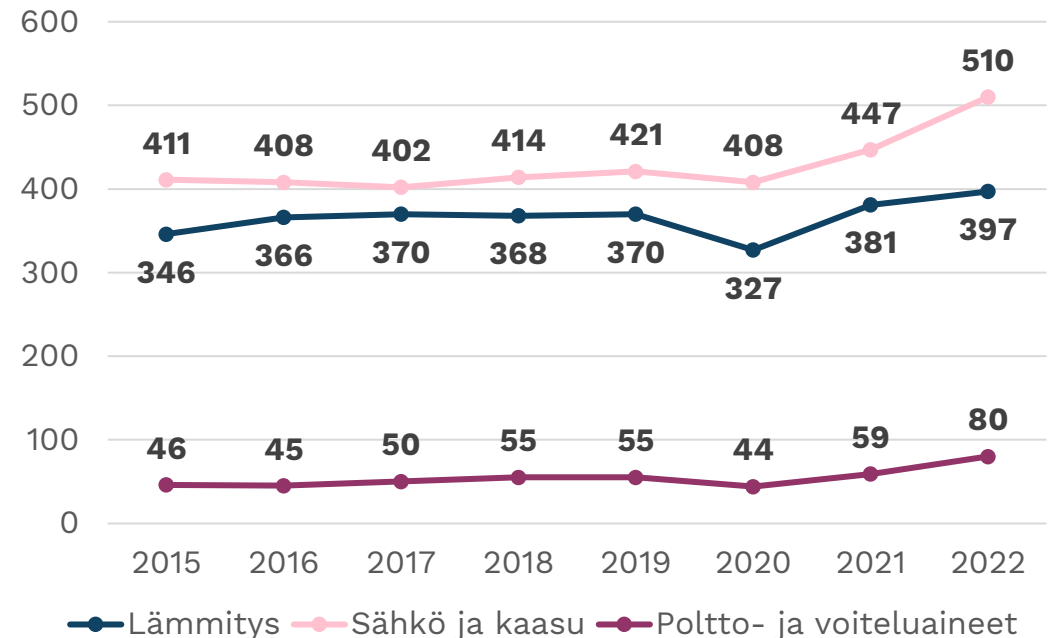


* Yli 10 000 asukkaan kunnat (31.12.2022)

Energiakustannusten merkitys kunnissa kasvamassa

- Kuntien ja kuntayhtymien sähkö-, kaasu- ja lämpöostot 987 M€/a (2022)
 - sähkön, kaasun ja lämmön osuus 1,7 % v. 2022 toimintakuluista (57,5 mrd. €)
 - energian **osuus** kuntien budjetista kasvaa (sote-uudistus, kustannustason nousu)
- Sote-uudistus luo epävarmuutta kuntien kiinteistönpitoon lähivuosina
 - Kuntien tytäryhtiöiden investointien merkitys kasvaa kuntakonserneissa
 - Suunnitelmallinen kiinteistönpito vaikeutuu (ml. energiatehokkuus)
- Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen piirissä n. 4/5 kuntien energiankäytöstä

Energiaostot 2015-2022 (M€/vuosi),
kunnat ja kuntayhtymät



ELENA-väline kuntasektorin energiatehokkuusinvestoinneissa

ELENA-työkalun mahdollisuudet kuntien investointien valmistelussa

Kuntasektorin näkökulmia ELENA-avustukseen

- Tarvetta kunnissa olisi energia-tehokkuusinvestointien tukemiseen, johon ELENA-avustusta ei voi käyttää
- Peruskunnissa rakentamisen osuus kuntakonsernin investoinneista melko pieni (v. 2022: n. 15 %)
 - Myös tytäryhtiöissä on mittavia rakennusinvestointeja
 - Muut kuin rakennuskohteet?
- Mikä on ELENA-kriteerit täyttävien investointien potentiaali kunnissa?

ELENA-välineen käyttö- mahdollisuuksia

Pohdintaa kuntakonsernien energiatehokkuusinvestoinneista

- Peruskuntien puolella rakennusten energiatehokkuusinvestointien potentiaali verrattain pientä
 - Tytäryhtiöiden merkitys?
- Muut mahdolliset kohteet
 - Energia? Liikenne?
- Yhteistyömahdollisuuksien kartoitus kuntien tai kuntakonsernien välillä voi luoda uusia ELENA-mahdollisuuksia
 - Potentiaali & tahtotila & osaaminen & resurssit kriittisiä menestystekijöitä



**KUNTA
LIITTO**

Kommun-
förbundet